

27/5/2009 L'ENTREVISTA AMB JOSÉ CASANOVA, SOCIÒLEG I TEÒLEG DE LA UNIVERSITAT DE GEORGETOWN

José Casanova: "Déu estarà sempre de moda"

Afirma que els homes i dones moderns han trobat maneres de ser religiosos sense ser religiosos.

José Casanova. Foto: ÁLVARO MONGE

GASPAR HERNÁNDEZ

--¿Què és espiritualitat?

--Com a sociòleg, puc parlar del que la gent creu que és espiritualitat. Una de les conseqüències de la globalització de la secularització és el rebuig de les institucions religioses i la recerca d'alternatives. I aquí entrem en el terreny de l'espiritualitat.

--Doncs endavant.

--L'espiritualitat és la manera que té cada individu d'expressar la seva religió personal. Va més enllà de la religió mateixa.

--¿En quin sentit?

--En el sentit que abraça altres àmbits: el simbòlic, el místic, l'estètic, els discursos de l'art modern, el moviment de protecció del medi ambient... Així s'expressa la religiositat moderna. Transcendeix les religions tradicionals, és molt més oberta i ve de l'Orient.

--¿Algun exemple?

--El ioga. El ioga és un invent modern, de l'Índia. Els indis s'enfronten amb el colonialisme europeu, que té dos vessants: la ciència moderna (la superioritat científica) i el cristianisme. I el ioga apareix com una reacció de la cultura índia al colonialisme europeu.

--¿Tan poderós és el ioga?

--Sí. El ioga és una manera de pensar científica i, al mateix temps, espiritual. Tan científic com la ciència europea, però més espiritual. I millor que la religió, perquè és espiritual com el cristianisme, però més científic. L'home modern, que es vol desprendre de la religió, ha trobat noves maneres de ser religiós sense ser religiós.

--¿Com està afectant això les religions tradicionals?

--S'està formant avui dia un sistema global de grups religiosos que ja no tenen una arrel territorial, encara que cada religió insisteix en la seva unicitat.

--¿Amb quines paraules resumiria totes les religions?

--Amor, esperança i fe.

--¿També en època de crisi?

--Especialment en temps de crisi. La gent vol trobar un sentit a la vida que no estigui basat en l'èxit material. Per un altre costat, la societat necessita repensar l'estructura de la seva solidaritat.

--Òbviament, les religions sobreviuran a la crisi...

--Les religions són maneres de pensar que han durat segles, que han sobreviscut i que han mostrat la seva efectivitat en diferents formes de producció econòmica. El cristianisme ha sobreviscut a la forma de producció antiga, feudal, burgesa, post-industrial... i ha sigut capaç de repensar el seu pensament moral per adaptar-se a cada etapa històrica.

--¿Alguna religió té respostes a la crisi?

--Cap religió té una resposta feta a la crisi i no poden donar solucions. El que poden donar totes són recursos morals sobre la manera com s'ha de pensar en comú sobre el bé comú. Sense ser dogmàtics, perquè, quan s'és dogmàtic, com li ha passat a vegades a l'Església catòlica pensant que tenia totes les

solucions, es fracassa. El que és interessant d'avui dia és que tots els problemes són globals i cap tradició religiosa pot tenir solucions úniques.

--¿D'on poden venir les solucions, llavors?

--Les solucions han de venir del diàleg comú de totes les tradicions religioses i del pensament filosòfic secular. Necessitem treure recursos d'on sigui.

--Salvador Pániker va afirmar en aquesta pàgina que Déu no està de moda.

--Déu és un camaleó que mor con- tínuament i torna a ressuscitar. Déu és un símbol, i cadascú hi projecta el que vol. Déu estarà sempre de moda, perquè és una forma simbòlica d'expressar el desig de transcendència humana.

--Als Estats Units, una gran part de la població assegura que creu en àngels.

--Als Estats Units està estesa, més que a Europa, la creença en formes diferents de transcendència. És interessant observar que una societat moderna com la nord-americana, tan materialista i hedonista, sempre té una dimensió transcendent. Tenen els peus a terra, però són transcendents.

--¿I els àngels?

--Pel que fa als àngels, el monoteisme, amb la idea d'un Déu molt llunyà que sembla molt difícil, potser requereix que es busquin intermediaris més pròxims a nosaltres. La Verge està més pròxima, i els àngels, també, perquè estan al nostre costat.

--A Europa, les enquestes diuen poca cosa sobre àngels.

--A Europa, les enquestes mostren un declivi de la fe en Déu, però un creixement, per part de les generacions més joves, de la creença en una altra vida. Queda reflectit el rebuig a un Déu totpoderós, però es continua mostrant una necessitat de transcendència.

<p>PARTICIPACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compartir - ¿Què són aquests serveis? 	<p>EINES</p> <ul style="list-style-type: none"> Sigues el primer a conèixer aquesta notícia amb l'aplicació ÚLTIMA HORA Rep El PERIODICO al teu correu amb el Butlletí de titulars. Rep les alertes per sms al teu mòbil.
--	--